

## ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑ

- ❖ Η **κτητική αντωνυμία του γ' προσώπου (suus, sua, suum)]** για έναν ή για πολλούς κτήτορες, που προσδιορίζει τον όρο στον οποίο αναφέρεται ομοιόπτωτα, λειτουργώντας ως ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός και η **προσωπική αντωνυμία του γ' προσώπου (sui, sibi, se, a se)** χρησιμοποιούνται μόνο για (άμεση ή έμμεση) αυτοπάθεια, λειτουργούν, δηλαδή, ως αυτοπαθείς αντωνυμίες.
- ❖ Οι **προσωπικές και κτητικές αντωνυμίες του α' και β' προσώπου** χρησιμοποιούνται **και** για την αυτοπάθεια όταν το πρόσωπο ή πράγμα που δηλώνεται μ' αυτές είναι το ίδιο με το πρόσωπο του υποκειμένου της ίδιας πρότασης. Π.χ:  
Laudo me } Επαινώ τον εαυτό μου.  
Laudatis vos } Επαινείτε τον εαυτό σας.  
Amas te } Αγαπάς τον εαυτό σου.
- ❖ Αυτοπάθεια έχουμε και στον λατινισμό του ειδικού απαρεμφάτου με τα me, te.  
Scio me errare } Ξέρω ότι σφάλω.

## ΑΜΕΣΗ ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑ ή ΕΥΘΕΙΑ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΗ

- ❖ Οι αντωνυμίες αναφέρονται απευθείας στο υποκείμενο του ρηματικού τύπου της πρότασης από τον οποίο εξαρτώνται:  
**Porcia cultello se vulneravit** } Η Πορκία με μαχαιράκι τραυμάτισε τον εαυτό της.  
**Tum Arria se dolori dabat** } Τότε η Αρρία παραδινόταν στη θλίψη.

**ΠΡΟΣΟΧΗ:** Το ίδιο ισχύει και όταν αναφέρονται στο **λογικό και όχι στο τυπικό υποκείμενο του ρηματικού τύπου** από το οποίο εξαρτώνται:

Deinde cum lacrimae **suae**, diu cohibitae, vincerent prorumperentque, egrediebatur.} έπειτα όταν τα δάκρυά της, που για καιρό συγκρατούσε, νικούσαν και ξεσπούσαν, έβγαινε έξω. (23). (Λογικό υποκείμενο είναι η Αρρία και όχι τα δάκρυα)

Sertorius admissis amicis in cubiculum **suum**, dixit eis visum in somno sibi esse cervam ad se reverti } Ο Σερτώριος, αφού δέχτηκε τους φίλους του στην κρεβατοκάμαρά του, είπε σε αυτούς ότι του φάνηκε στον ύπνο πως επέστρεψε σε αυτόν το ελάφι, (48).

## ΕΜΜΕΣΗ ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑ ή ΠΛΑΓΙΑ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΗ

- ❖ Δεν αναφέρονται στο υποκείμενο του ρηματικού τύπου της πρότασης από το οποίο εξαρτώνται αλλά:  
Α) ενώ συντάσσονται με **απαρέμφατο δεν αναφέρονται στο υποκείμενο του απαρεμφάτου, αλλά στο υποκείμενο του ρήματος:**

**Sertorius** omnibus persuasit **cervam** conloqui **secum** } Ο Σερτώριος τους έπεισε όλους ότι το ελάφι συνομιλούσε μαζί του. (48).

Β) ενώ βρίσκονται σε **δευτερεύουσα πρόταση** **δεν αναφέρονται στο υποκείμενο της δευτερεύουσας πρότασης**, αλλά στο υποκείμενο του **ρήματος της πρότασης εξάρτησης**:

Tandem puella rogavit materteram, ut **sibi** paulisper loco cederet.  
} Στο τέλος η κοπέλα ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της (38).

### **ΚΤΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑ**

- ❖ Για να δηλωθεί κτήση χωρίς αυτοπάθεια στο γ' πρόσωπο χρησιμοποιούμε τις πλάγιες πτώσεις της δεικτικής αντωνυμίας is, ea, id.

**Α) για έναν κτήτορα + eius** (ανεξάρτητα από το γένος)

Vergilius laudat ingenium suum } Ο Βιργίλιος επαινεί το δικό του πνεύμα (όχι κάποιου άλλου).

Vergilius laudat ingenium eius } Ο Βιργίλιος επαινεί το πνεύμα κάποιου άλλου ή κάποιας άλλης.

**Β) για πολλούς κήτορες + eorum, earum, eorum** (ανάλογα με το γένος του **κτήτορα** και όχι του κτήματος)

Romani admirantur virtutem suam (Οι Ρωμαίοι θαυμάζουν τη δική τους ανδρεία και όχι κάποιων άλλων).

Romani admirantur virtutem eorum (Οι Ρωμαίοι θαυμάζουν την ανδρεία κάποιων άλλων ανδρών).

Romani admirantur virtutem earum (Οι Ρωμαίοι θαυμάζουν την ανδρεία κάποιων γυναικών).

Silius Italicus gloriae Vergilii studebat et ingeniumque eius fovebat (Ο Σίλιος ο Ιταλικός επεδίωκε τη δόξα του Βιργιλίου και περιέβαλε με αγάπη το πνεύμα του (του Βιργιλίου και όχι το δικό του)).

Fuerat Paetus in partibus eius (Ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του (του Σκριβωνιανού και όχι του εαυτού του) 23.

## ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑΣ

❖ Να αναγνωρίσετε το είδος της αυτοπάθειας στα ακόλουθα παραδείγματα:

1. Tum (Arria) **se** dolori dabat. (23)
2. Tum Pacuvius dixit [...] sed videri tamen ea **sibi** duriora et acerbiora. (27)
3. Hic vero, iudices, et fuit in Asiā et viro fortissimo, patri **suo**, mango adiumento in periculis [...] fuit. (30)
4. Tum adulescens, viribus **suis** confisus [...] in certamen ruit. (31)
5. [...] **me** pro salute vestrā in tot ac tantas dimicationes obicere potui. (32)
6. Tum Scipio, cum **se ipsum** captum venisse eos existimasset [...]. (34)
7. Ille **se** [...] eis spectandum praebuit. (36)
8. Tandem puella [...] rogavit materteram, ut **sibi** paulisper loco cederet. (38)
9. (Curius, Fabricius, Horatii) non Sicanorum aut Pelasgorum [...] sed aetatis **suae** verbis utebantur. (41)
10. [...] sic vir bonus consulit utilitati omnium plus quam unius alicuius aut **suae**. (46)
11. Nec magis vituperandus est proditor patriae [...] propter **suam** utilitatem et salutem. (46)
12. Sertorius omnibus persuasit cervam [...] conloqui **secum**. (48)
13. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum **suum**, dixit eis visum in somno sibi esse cervam [...] ad **se** reverti. (48)
14. Porcia, Bruti uxor, cum viri **sui** consilium [...] cognovisset [...]. (49)
15. Porcia, Bruti uxor, [...] eoque velut forte elapso **se** vulneravit. (49)
16. Experiri enim volui, quam aequo animo **me** ferro essem interemptura. (49)